Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 262. | Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 29 Noemvrie (11 Decemvrie) | 1888.

Brașovŭ, 28 Noemvre v.

In tómna anului acestuia, când amŭ adresatŭ deputațilorŭ congresului naționalŭ bisericescŭ alŭ Românilorŭ greco-orientalĭ din Ungaria și Transilvania nisce cuvinte sincere frățescĭ arătândŭ care este după părerea nóstră sfânta lorŭ chiemare, le-amŭ ḑisŭ între altele: „Nu vedețĭ că dușmanulŭ bisericei greco-orientale și alŭ autonomiei ei pândesce și lucréză în ascunsŭ și pe față pentru surparea baselorŭ constituției bisericescĭ, care îi este unŭ ghimpe în ochiu?“

Ei bine, congresulŭ naționalŭ-bisericescŭ șĭ-a terminatŭ lucrările sale în tótă liniștea și nimicŭ nu s'a petrecutŭ, ce ar fi pututŭ da dușmanilorŭ bisericei prilegiu de a unelti în contra ei.

Intre multele decisiunĭ, ce le-a luatŭ congresulŭ de astă tómnă, se afla însĕ și una, despre care mai puținŭ ca despre orĭ și care alta arŭ fi pututŭ crede membrii congresualĭ, că va puté servi vreodată dușmanilorŭ ca armă spre a-șĭ continua uneltirile lorŭ în contra bisericei greco-orientale.

A decisŭ adecă congresulŭ, ca din incidentulŭ iubileului de 40 de anĭ de domnire alŭ Maiestății Sale sĕ i se predé monarchului nostru o adresă omagială din partea bisericii greco-orientale române din Ungaria și Transilvania.

Adresa s'a și înaintatŭ la piciórele Tronului de către capulŭ bisericei și textulŭ ei, ce-lŭ reproducemŭ mai josŭ, s'a publicatŭ în „Telegrafulŭ Românŭ“ din Sibiiu.

Neavêndŭ altŭ lucru mai urgentŭ și mai folositorŭ, șoviniștii dela fóia guvernamentală din Clușiu s'au legatŭ de acéstă adresă și întortochiândŭ cuvintele și înțelesulŭ ei, i-au găsitŭ nodŭ în papură.

Nimicŭ mai ușorŭ decâtŭ acésta pentru nisce agitatorĭ de profesiune ca cei dela „Kolozsvar“. Aci nu le place unŭ cuvêntŭ din adresă, aci se formaliséză de titlulŭ legalŭ alŭ Metropolitului, și-i prescriu a se numi în viitorŭ numai „Metropolitulŭ Românilorŭ gr.-or. din Ungaria“, nu și alŭ celorŭ din Transilvania; aci se légă de espresiunea, că lealitatea și fidelitatea Românilorŭ gr.-or. către tronŭ s'a manifestatŭ și prin fapte, și găsesce, că acéstă lealitate este numai „unilaterală“, numai către domnitorŭ, nu și către statŭ ș. a.

Tóte acestea le susținŭ provocatorii dela „Kolozsvar“, deși ei înșișĭ mărturisescŭ, că cunoscŭ sentimentele patriotice și respectulŭ ce'lŭ arată Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ față cu constituția.

Décă dér Metropolitulŭ nu póte avé intențiunĭ dușmane statului, trebue sĕ le aibă secretarulŭ lui, care a formulatŭ adresa. Și încă ar merge cum ar mai merge décă ar fi vorba numai de secretarŭ, dér atuncĭ provocațiunea și ațițarea nu șĭ-ar fi ajunsŭ scopulŭ. De aceea „Kolozsvár“ a scris așa, ca sĕ se 'nțelégă, că maioritatea Românilorŭ gr. or. suntŭ de o pănură cu „acelŭ secretarŭ“ și într'unŭ articulŭ următorŭ se și încércă a-a răta nicĭ mai multŭ nicĭ mai puținŭ decâtŭ că biserica română gr. or. este vatra tuturorŭ nisuințelorŭ dușmane statului și că Românii gr. or. îșĭ caută razĕmulŭ în afară.

Nu lăsară sĕ trécă agitatorii dela fóia guvernamentală ocasiunea de a'șĭ vêrî și aicĭ aculŭ veninos alŭ desbinării între Românii gr. orientalĭ și greco-catolicĭ, prefăcêndu-se că iau în apĕrare pe cei din urmă față cu cei dintêiu, ca „mai bunĭ patrioțĭ.“

Articulii lui „Kolozsvar“ cu tóte deducțiunile lorŭ nu suntŭ decâtŭ nisce miserabile manopere, care au ca temeiu numai réua tendință îndreptată în contra bisericei române gr. or. Argumentațiunile dintr'înșii n'au nicĭ unŭ sfântŭ și mărturisimŭ, că nu merită decâtŭ disprețulŭ nostru.

Acești articulĭ au câștigatŭ însĕ óreсare însemnătate prin vĕdita rĕință ce se manifestă într'înșii de nisce ómenĭ guvernamentalĭ, apoi și prin împrejurarea, că Escelența Sa Metropolitulŭ Mironŭ Romanul, negreșitŭ indignatŭ de atâta malițiă, a adresatŭ o telegramă către „Kolozsvar“, în care declară, că procederea acestui ḑiarŭ nu e nicĭ frumósă, nicĭ cinstită, nicĭ patriotică.

Rĕu a făcutŭ capulŭ bisericei greco-orientale că a datŭ atâta atențiune și însemnătate acestei tendențióse foi, precum rĕu a făcutŭ odinióră, că printr'o scrisóre a întratŭ în discuțiuue și cu „Pesti Naplo“.

Dér după ce odată s'a urnitŭ discuțiunea cu fóia ungurescă de gașcă și după ce se tractéză aicĭ de drepturile și véḑa, de liniștea și pacea bisericei gr.-orientale române din Transilvania și Ungaria, ne ținemŭ de a nóstră datoriă românéscă de-a analisa în numerii viitorĭ tendențioșii articulĭ ai lui „Kolozsvar“, spuindu-ne părerea în acéstă cestiune, provocată cu atâta rĕutate și obrăsniciă.

Adresa omagială

a bisericii greco-orientale române din Ungaria și Transilvania la aniversarea a 40-a a suirei pe tronŭ a Maiestății Sale ces. regescĭ și apostolice,

Nr. 280 M.

Maiestatea Vóstră cesaree și apostolico-regie, Preagrațióse Dómne!

Intre mărețele opere regnicolare, care vorŭ glorifica și după secole domnirea acum de 40 de anĭ a Maiestății Vóstre, cuprinde unŭ locŭ însemnatŭ metropolia bisericéscă autonomă, restaurată deadreptulŭ din grația părintéscă a Maiestății Vóstre pentru Românii greco-orientalĭ din Ungaria și Transilvania, supușĭ credincioșĭ ai Maiestății Vóstre, la numĕrŭ peste unŭ milionŭ și jumĕtate; care metropoliă, înarticulată în legile țĕrei și provĕḑută cu organismŭ de sine guvernatorŭ, continuă acum decenii întregĭ sub scutulŭ sceptrului gloriosŭ alŭ Maiestătii Vóstre și sub celŭ alŭ legilorŭ țĕrei, cu considerare totdéuna și la interesele statului, lucrarea sa pacinică pentru educațiunea religiósă a cetățenilorŭ greco-orientalĭ românĭ din patriă.

Cu celŭ mai profundŭ sentimentŭ de iubire, gratitudine și omagii, recugetă pururea credincioșii bisericei greco-orientale române din patriă la acestŭ Preagrațiosŭ faptŭ de principe, dătătorŭ de o nouă viéță, revĕrsătorŭ de nouĕ darurĭ și stimitorŭ de nouĕ sperанțe, care faptŭ va transporta până și la cei mai târḑii următorĭ ai lorŭ grația părintéscă a Maiestății Vóstre, patronului supremŭ și celui mai mare bine făcĕtorŭ alŭ lorŭ, întruna cu mulțumirile nemărginite ale bisericei întregĭ.

Acestŭ sentimentŭ a dominatŭ și acesta a condusŭ în specialŭ și pe toțĭ membrii congresului bisericescŭ greco-orientalŭ românŭ adunatŭ în sesiune ordinară la Sibiiu în 1/13 Octomvre a. c., când acéștia în ședința congresuală din 12/24 a lunei numite, reflectândŭ cu pietate démnă de sudiții credincioșĭ la îngrijirea părintéscă a Maiestății Vóstre, experiată totdéuna cu mulțămire, între însuflețirĭ generale designară pentru o nouă exprimare a gratitudinii lorŭ perpetue ce se manifestéză și în fapte acelŭ momentŭ alŭ timpului, când Provedința dumneḑeéscă va da sudițilorŭ credincioșĭ ai Maiestății Vóstre sĕ pótă serba cu bucuriă sufletéscă aniversarea a 40-a, așteptată cu dorŭ, a suirii pe Tronŭ și a începutului gloriósei domnirĭ a Maiestății Vóstre.

Momentulŭ indicatŭ, ca una din cele mai marĭ ḑile iubilare ale tuturorŭ popórelorŭ Maiestății Vóstre, étă sosesce

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(3)

CODRU.

(Poveste.)

„Bună ḑiua mamă!“

„Bună'țĭ fie inima, puiulŭ mamii.“

„Ai norocŭ, că mi-ai ḑisŭ „mamă“, căcĭ altcum țĭ-ar sta capulŭ unde'țĭ stau piciórele. Dar ėn spune'mĭ cine eștĭ și ce vênturĭ te-au abătutŭ pe aicea?“

„D'apoi étă, sunt și eu unŭ bietŭ drumarŭ fără căpĕtâiu și mĭ-așŭ căuta o slujbă, décă cumva mĭ-așŭ găsi.“

„Vei găsi, puiulŭ mamii, vei găsì. Cum sĕ nu găsescĭ tu, atâta feciorŭ, și mândru, și frumosŭ, și voinicŭ! Chiar și eu am nevoiă de o slugă și, décă cumva te ține pofta, rĕmâi la mine. Anulŭ stă din trei ḑile și nu-i avé altceva de lucru, decâtŭ sĕ grijescĭ de 3 epe, ce am. Sĕ le porțĭ tótă nóptea la pășune, éră diminéța sĕ mi-le dai în sémă. Décă vei sluji cu credință, mare o sĕ'țĭ fie rĕsplata și n'oiu avé poftă sĕ nu țĭ-o împlinescŭ. Insĕ décă te-oiu prinde cu vicleniă, sĕ scii, că mórtea este a ta. Uită-te colo la gardulŭ cela și înțelege, că aceia toțĭ, pentru-că slăbănogĭ au fostŭ, s'au logoditŭ cu mórtea.“

Codru s'a uitatŭ într'acolo și a vĕḑutŭ, boierĭ Dumnévóstrĕ, a vĕḑutŭ unŭ gardŭ lungŭ-lungŭ, și de-a lungulŭ gardului a vĕḑutŭ nouăḑecĭ și nouă de capete de omŭ împlântate în nouăḑecĭ și nouă de parĭ. Singurŭ unŭ parŭ era golŭ și Codru a înțelesŭ, că acela după capulŭ lui aștéptă.

Gândițĭ déră și socotițĭ înșișĭ Dumnévóstră în ce zăpăcélă era sermanulŭ! Abia vedea de zăpăcitŭ ce era și în jurulŭ lui parcă se învêrtea pămêntulŭ totŭ rótă-rótă.

Și multŭ a statŭ elŭ pe gândurĭ sĕ rĕmână orĭ sĕ nu rĕmână. Căcĭ de, orĭ câtŭ nĭ-arŭ fi viéța de urîtă, când e la adecă, totușĭ mai bucurogĭ îi îndurămŭ nĕcazurile ei decâtŭ mórtea.

Codru șĭ-a pusŭ déră nădejdea în Dumneḑeu și a ḑisŭ: toțĭ suntemŭ în mâna lui; décă elŭ voiesce, o sĕ trecŭ și preste aceste trei ḑile de grea încercare; éră décă a hotărîtŭ sĕ'mĭ iau acuma rĕsplata păcatelorŭ mele, mâna lui mĕ va ajunge orĭ unde așŭ fi.

E de sciutŭ însĕ, că epele babii erau fermecate: nóptea adecă erau epe, éră ḑiua se făceau nesce fete frumóse-frumóse ca rupte din sóre.

In nóptea ântâia iese Codru cu epele la pășune. Le légă pe tóte trele una de alta și, ca isbânda sĕ'i fiă în mână, încalecă pe una.

Vorba e însĕ, că cum țĭ-e datŭ, așa o pățescĭ.

Epele suflă odată din greu, éră Codru adórme, și dórme dusŭ. Atuncĭ ele îlŭ punŭ frumușelŭ pe unŭ bolovanŭ de pétră cu căpestrele în mână și sĕ facŭ nevĕḑute.

Diminéța Codru se deștéptă, se uită în laturĭ, dér epele ca'n palmă. Și se amăresce, boierĭ Dumnévóstrĕ, și se necăjesce ca celŭ ce-șĭ vede perirea cu ochii. Ba începe a'șĭ blăstĕma ḑilele și césulŭ în care s'a născutŭ.

Insĕ adevĕrulŭ adevĕrŭ rĕmâne, și adevĕrŭ este, că unde primejdia-i mai mare, acolo ajutorulŭ e mai aprópe. Dumneḑeu cârmuesce tóte și mâna lui ne scapă când suntemŭ în primejdie. Elŭ ne trimete cugete bune, pornirĭ sănĕtóse și totŭ elŭ ne arată calea mântuirei.

Codru îșĭ aduce aminte de cele trei fluerașe, ce le avea în straiță, ba îșĭ aduce aminte și de făgăduința dobitócelorŭ. Scóte déră fluerașulŭ ce i-l'a datŭ carașelulŭ, suflă în elŭ și — minunea minunilorŭ! câtŭ ai clipì cu ochii, vine carașelulŭ. Codru îi povestesce din firŭ în pĕrŭ tótă a sa pățaniă adăogândŭ, că acuma-i perdutŭ, de n'a puté da iepele în sémă.

Carașelulŭ îi rĕspunde, sĕ n'aibă teamă, că iepele babii s'au prefăcutŭ în trei mrejuțe și s'au ascunŭ în fundulŭ mării. „Ci eu le-oiu gonì de-asupra apei, ér tu câtŭ le veì zări, aruncă capestrele într'acolo și ele de locŭ s'orŭ preface în iepe.“

Codru face întocmai cum l'a învĕțatŭ carașelulŭ și le duce acasă.

Baba îlŭ laudă în tótă forma, îlŭ cinstesce cu de bĕutŭ și de mâncatŭ, éră în ascunsŭ se furișa în grajdŭ cu o vergea de ferŭ înfocată bine-bine, scii cólea sĕ'țĭ aprinḑĭ pipa de înfocată ce era, și le apucă pe bietele iepe și le bătŭ și le flocăi până ce i-au promisŭ, că așa s'orŭ ascunde câtŭ nicĭ elŭ, necuratulŭ, sĕ nu le pótă găsì.

A doua séră éră merge Codru cu iepele la pășune. Incalecă pe una, iepele suflă peste elŭ, elŭ dórme ca ciupăitŭ.

cu bucuriă, şi eu, — implorândŭ într'una cu confraţii mei episcopĭ, cu întregulŭ clerŭ şi cu toţĭ credincioşii mei binecuvêntarea lui Dumnedeu, precum pentru trecutŭ, aşa şi pentru viitorŭ, preste gloriósa domnire a Maiestăţii Vóstre, — în numele şi la expresa încredinţare a congresului bisericescŭ greco-orientalŭ românŭ cu cea mai profundă reverenţă omagială îndrăsnescŭ a mĕ apropia cătră Maiestatea Vóstră cu pré umilita rugare: ca Preagraţiosŭ sĕ Vĕ înduraţĭ, pre lângă credinţa nestrămutată şi alipirea căldurósă a bisericei greco-orientale române din Ungaria şi Transilvania, nutrite totdéuna cu pietate cătră préinalta persónă a Maiestăţii Vóstre şi cătră Préinălţata Casă domnitóre, a primi cu graţiă şi la acéstă ocasiune cele mai profunde omagii şi cele mai sincere felicitărĭ ale ei şi a o împărtăşi biserica acésta şi mai încolo de părintésca purtare de grije a Maiestăţii Vóstre.

Carele de altcum şi îndeosebĭ suntŭ şi perseverezŭ în cea mai profundă supunere omagială.

Sibiiu, la 28 Noemvre 1888.

Alŭ Maiestăţii Vóstre
credinciosŭ suditŭ:
Mironŭ Românulŭ m. p.,
archiepiscop şi metropolit.

DIN AFARĂ.

In camera comunelorŭ din Londra au fostŭ violente desbaterĭ în cestiunea Suachimului. Iohn Morley a atacatŭ aspru guvernulŭ pentru că ia numai mĕsurĭ de jumĕtate. „Daily News“ scrie fórte aspru contra ministrului-preşedinte lordŭ Salisburó pentru politica englesă de până acum în Egiptŭ. Lordulŭ Churchill vorbi asemenea contra guvernului. Rapórtele din Londra spunŭ, că Suachimulŭ e în periculŭ şi că e nevoiă sĕ se trimétă în ajutorulŭ lui 5000 de ostaşĭ englesĭ, fiindŭ că bombardarea oraşului de cătră Arabĭ, carĭ l'au asediatŭ, devine totŭ mai violentă şi asediatorii ridică numĕróse întăriturĭ de pămêntŭ.

Raporturile dintre Rusia şi Persia parŭ a se înăspri totŭ mai multŭ. Oraşulŭ persicŭ Luftabad, la ordinulŭ autorităţilorŭ persane, a încetatŭ a mai vinde cereale poporaţiunei ruse din ţinutulŭ transcaspicŭ; mai departe Perşii încă totŭ nu voescŭ sĕ-şĭ împlinéscă obligamentulŭ luatŭ d'a restabili partea unei şosele între Meşed şi Askhabad. „Novoje Vremja“ dice, că Persia sudică se află adĭ cu totulŭ în mânile comercianţilorŭ englesĭ. Influinţa politică a Angliei în Persia a crescutŭ în modŭ estraordinarŭ. Prinţulŭ Zelle-Sultan, guvernatorulŭ din Ispahan, care dispune de cele mai bune rupe ale Şahuluĭ, întreţine cu ministrulŭ, plenipotenţiarŭ englesŭ cele mai bune raporturĭ. In casulŭ unei espediţiunĭ în Afganistanŭ, Rusia nu mai póte conta pe cumpărărĭ de provisiunĭ în Luftabad şi Khorassan. Ea şĭ-a perdutŭ basa naturală de aprovisionare. Oprirea esportului de cereale din Luftabad e o călcare a tractatului din 1911, prin care graniţele Persiei s'au deschisŭ pentru comerţulŭ rusŭ. Rusia nu póte suferi astfelŭ de provocărĭ, dice „Novoje Vremja“ şi „Grasdanin“, care cerŭ o politică energică ruséscă în Persia.

După scirile rĕspândite prin Constantinopolŭ, *principele de Coburg ar fi cerutŭ Sultanului sĕ fiă primitŭ în audienţă.* Cererea a făcut'o printr'o solie *adhoc*, căreia Sultanulŭ i-a rĕspunsŭ, că: din împrejurarea că s'a trimisŭ unŭ comisar, la Sofia, Bulgarii potŭ vedé că dênsulŭ este dispusŭ a recunósce de principe al Bulgariei pe Ferdinand de Coburg. In acelaşĭ timpŭ însĕ Sultanulŭ ar fi adusŭ la cunoscinţa guvernului bulgarŭ şi aceea că nu póte primi pe principele, de óre-ce până în presentŭ politica Porţii nu s'a schimbatŭ. Cea dintêiu scire a produsŭ mare bucuriă în cercurile politice bulgare, acésta din urmă i-a cam indispusŭ pe politicii bulgarĭ. Ei totuşĭ speră, că după amabilitatea cu care Sultanulŭ a tratatŭ pe trimisulŭ lorŭ, precum şi în urma numirei unui comisarŭ la Sofia, Sultanulŭ în cele din urmă se va împăca cu totulŭ cu stările actuale din Bulgaria, şi acestŭ timpŭ, dicŭ Bulgarii, nu póte sĕ fiă departe.

Diarulul „Daily Telegraf“ i-se scrie din Petersburgŭ, că *autorităţile militare din Rusia lucrézŭ la unŭ planŭ de apĕrare a ţĕrii*, căcĭ se temŭ cu toţii ca resbelulŭ sĕ nu încépă deodată din două părţĭ: dela rĕsăritŭ şi apusŭ. Consiliulŭ de statŭ aprobă planulŭ d-lui Gurko referitorŭ la apĕrarea Varşoviei; după acestŭ planŭ la casŭ de rĕsboiu din 406 mii locuitorĭ ai oraşului, 350 mii vorŭ fi daţĭ afară din cetate, ca astfelŭ provisiunile sĕ ţiă mai multŭ şi o revoltă internă sĕ nu pótă isbucni.

Banca comercială din Petersburgŭ a comandatŭ *două-spre-dece vase de rĕsboiu pentru Montenegru.* Vasele vorŭ trebui sĕ fiă terminate la 1 Aprilie anulŭ viitorŭ şi se vorŭ espedia numai decâtŭ principelui Nichita.

SCIRILE DILEI.

D-lŭ *Iosifŭ Vulcanŭ*, redactorulŭ „Familiei“, publică în fóia d-sale o corespondenţă ce o primesce dela actorulŭ românŭ d-lŭ *I. C. Lugoşanŭ*, din care corespondenţă reproducemŭ următórele: „In Nancy (Francia), cu ocasiunea unui banchetŭ datŭ de studenţii românĭ forestierĭ colegilorŭ francesĭ şi englesĭ, fuseiu poftitŭ sĕ le represintŭ pe „*Ciobanulŭ din Ardealŭ*“, de Iosifŭ Vulcanŭ. O făcui cu multă plăcere şi la finea canţonetei bisându-mĕ, eşii cu drapelulŭ francesŭ în mână şi începui „*Allons enfants de la patrie*“!“... Iţĭ poţĭ închipui, că nicĭ prima strofă n'am isprăvit'o, şi luându-mĕ pe braţele lorŭ acei 300 de Francesĭ şi Englesĭ de pe scenă, amfostŭ nevoitŭ sĕ cântŭ Marseilleza cu ei împreună, în mijloculŭ lorŭ!... Unŭ Ciobanŭ din Ardealŭ cu opincĭ, glugă şi căciulă albă a cânta în mijloculŭ lorŭ şi a fi acompaniatŭ de Francesĭ şi Englesĭ!..... Judecă singurŭ ce am putută simţi atuncĭ în peptulŭ meu!.... Dilele trecute, cu ocasiunea representaţiilorŭ mele aci în Câmpu-lungŭ, am fostŭ învitatŭ de ţĕranii românĭ din Rucărŭ (cea mai frumósă comună rurală din totŭ regatulŭ Romăniei, — cam cum ar fi Rĕşinarii de lângă Sibiiu dela noi) ca sĕ le dau o representaţiune teatrală cu piese naţionale, şi fiindŭ anunţată representaţiunea într'o Dumineсă, totŭ satulŭ cu femei şi copii, peste o miiă persóne a aplaudatŭ şi a cântatŭ cu mine împreună pe „Ciobanulŭ din Ardealŭ“. Neapĕratŭ, datorezŭ acéstă di frumósă a carierei mele, căcĭ dile triste am avutŭ şi voiu avé încă destule, scrierii d-tale, cum şi poetului Eminescu, care a mai adăugatŭ câteva versurĭ la piesa d-tale“.

* * *

Amŭ comunicatŭ, că în *Pojunŭ* a fostŭ cu ocasiunea serbării jubileului de 40 anĭ ai domniei Maiestăţii Sale monarchului o *demonstraţiune* a studenţilorŭ *în contra steagului negru-galbenŭ* şi în contra primarului Mergl. In acéstă cestiune s'a ţinutŭ la 6 Decemvre n. o conferinţă sub presidiulŭ rectorului academiei de dreptŭ Dr. Ekomayer în acéstă privinţă. Conferinţa n'a avutŭ nicĭ unŭ resultatŭ. Unii profesorĭ s'au esprimatŭ pentru o admoniare generală, din contră studenţii pregătescŭ o remonstraţiune. Se vorbesce că fişpanulŭ a fostŭ întrebatŭ de guvernŭ asupra incidentului.

* * *

„Hlas Narodna“ din Praga dice, că décă Ungariei 'i va succede sĕ facă o spĕrtură în principiulŭ, după care *limba armatei* este esclusivŭ limba germană, atuncĭ acéstă spărtură trebue sĕ se estindă şi asupra Austriei, concedêndu-se adecă şi tinerilorŭ voluntarĭ cehĭ ca sĕ depună esamenulŭ de oficerŭ în limba cehă, precum Maghiarilorŭ lĭ-s'ar concede sĕ-lŭ depună în limba maghiară.

Şi Românilorŭ în limba română!

* * *

Cu privire la scirea despre *sosirea unui mare numĕrŭ de tunurĭ în Braşovŭ şi de carĕ de muniţiune* se scrie, că acestŭ transportŭ îşĭ află esplicarea în separarea divisiunei 23 şi 24 de baterii grele din regimentulŭ 12 de artileriă de corpŭ şi prin urmare materialulŭ acestorŭ divisiunĭ s'a scosŭ din depositulŭ din Sibiiu trimiţêndu-se numitelorŭ divisiunĭ.

* * *

Din *Cohalmŭ* se scrie, că *scarlatina* e în crescere. In *Poiana*, care se ţine de cerculŭ Cohalmuluĭ, acéstă bólă, precum se spune, bântue în mĕsură mai mare.

* * *

Bilete de drumŭ de ferŭ se potŭ lua şi pentru 1889 pe anulŭ întregŭ. In biuroulŭ oraşului Braşovŭ pentru bilete de călĕtoriă pe calea ferată, se potŭ cumpĕra asemenea bilete.

* * *

In *Mercurea* s'au ivitŭ casurĭ de *scarlatină*. Au murită doi copii.

* * *

In *Cluşiu* se plănuesce înfiinţarea unei foi periodice teologice, redigeată de preotulŭ ev. de acolo A. B. Moritz Gratz, ce va apĕré dela anulŭ nou. Titlulŭ foii va fi „Az Apostol“. — Cu unŭ nou apostolŭ kulturegyletistŭ mai multŭ.

* * *

Cercetarea pornită în afacerea *defraudantului Kuhar din Caşovia* a descoperitŭ nouĕ momente agravante. Poliţia din Eperjes a primitŭ ordinŭ, la cererea judelui de instrucţiune, sĕ aresteze pe marele traficantŭ Winter, care e amestecatŭ în defraudarea lui Kuhar. Winter însĕ a dispărutŭ dela 25 Noemvre n. şi bănuindu-se că se află in Viena, poliţia de acolo a fostŭ încunosciinţată cu învitarea de a-lŭ aresta. Kuhar négă faptulŭ şi aruncă vina pe unŭ oficialŭ comptabilŭ, care e mortŭ. Cercetarea se va estinde asupra întregului têrĕmŭ alŭ direcţiei financiare, alŭ cărei funcţionarŭ a fostŭ Kuhar. Suma defraudată e, după constatările de până acum, de 44,000 fl. Kuhar era mare jucătorŭ de cărţĭ.

* * *

Societatea de lectură „Andreiu Şaguna“ din Sibiiu învită la *şedinţa publică* ce se va ţiné Marţĭ în 29 Noemvre st. v., în memoria Marelui Archipăstorŭ *Andreiu*, în sala cea mare a „seminariului Andreianŭ“. Inceputulŭ la 7 óre séra. Programŭ: 1. „*Rugăciune*“, corŭ de C. M. von Weber, esecutatŭ de corulŭ societăţii. 2. „*Cuventŭ ocasionalŭ*“, rostitŭ de Demetriu Goia, cl. curs. III. 3. „*Concertulŭ în luncă*“, poesie de V. Alexandri, declamată de Corneliu Perşinariu, cl. curs. I. 4. „*Zorirea*“, corŭ de C. Attenhoffer, esecutatŭ de corulŭ societăţii 5. „*Cum e considerată rugăciunea, cum e de-a*

Când se deşteptă, iepele ca'n palmă. Codru scóte flueraşulŭ ce i-l'a datŭ iepurele, suflă în elŭ, iepurele câtŭ ai clipĭ cu ochii vine şi-lŭ întrébă ce poruncesce. Codru îi povestesce din firŭ în pĕrŭ tótă a sa păţaniă adăogêndŭ, că acuma-i perdutŭ, de n'a puté da iepele în sémă.

Iepurele îi rĕspunde sĕ n'aibă frică, căcĭ iepele babii s'au prefăcutŭ în trei iepuraşĭ şi s'au ascunsŭ într'o tufă de celtinŭ. „Ci eu te-oiu conduce la tufa unde suntŭ ascunşĭ, ér tu aruncă iute căpestrele într'acolo şi ele de locŭ s'or preface în iepe.

Codru face întocmai cum l'a învĕţatŭ iepuraşulŭ şi le duce acasă.

Baba mi-lŭ laudă şi mai tare, mi-lŭ cinstesce cu de beutŭ şi de mâncatŭ, érĕ în ascunsŭ se furişă în grajdŭ şi mi-le bătŭ şi mi-le jupuĭ pe cele iepe până când i-au promisŭ că aşa s'orŭ ascunde, câtŭ nicĭ vêntulŭ nicĭ pămêntulŭ sĕ nu scie de ele.

A treia séră Codru a păţitŭ curatŭ ca în cele două de mai 'nainte. A eşitŭ la păşune, iepele au suflatŭ peste elŭ, apoi s'au ascunsŭ.

Codru deşteptându-se a scosŭ flueraşulŭ, ce'i l'a datŭ vulpea, suflă în elŭ, vulpea vine şi-lŭ întrébă ce poruncesce. Codru îi povestesce din firŭ în pĕrŭ tótă a sa păţaniă adăogêndŭ, că acuma-i perdutŭ, de n'a puté da iepele în sémă.

Vulpea sucesce odată din capŭ, apoi îi rĕspunde, că greu lucru este acesta, pentru-că iepele babii s'au prefăcutŭ în trei ouĕ, pe care clocesce însaşĭ baba cu nasulŭ de ferŭ. „Ci nu te supĕra căeu m'oiu duce în coteţulŭ găinilorŭ şĭ-oiu face unŭ cioroboiu de sĕ te férescă cerіulŭ. Baba audindu'lŭ va eşi afară, érĕ tu până atuncĭ aruncă căpestrulŭ peste ouĕ şi ele de locŭ s'orŭ preface în iepe.“

Codru face întocma cum l'a învĕţatŭ vulpea şi le dă în sémă.

Baba l'a lăudatŭ cum nu se mai putea, apoi l'a îmbiatŭ cu felŭ de felŭ de scumpenii, banĭ mulţĭ şi sclipicioşĭ, ce-ţĭ amăgescŭ vederea. Dér Codru n'a poftitŭ şi nicĭ nu a primitŭ alta, decâtŭ mârţoga de mânzŭ de pe vêrfulŭ gunoiului dicêndŭ: că elŭ e copilŭ săracŭ şi décă lumea l'ar vedé dintr'odată avutŭ, i-ar dice c'a furatŭ banii, că-i hoţŭ şi câte şi mai câte.

Baba a mai statŭ de elŭ, câtŭ a statŭ, dér vĕdêndŭ, că nu isbutesce, de silă, de voiă bună a trebuitŭ sĕ se învoiéscă.

Codru ridică mânzulŭ de-a umĕru şi se duse pe unde a venitŭ.

Când ajunse la capĕtŭ de hotare, dă cu mânzulŭ de pămêntŭ, érĕ mânzulŭ se preface într'unŭ calŭ nĕsdrăvanŭ mândru şi frumosŭ, de nu te mai săturai sĕ te uiţĭ la elŭ.

„Cum vréi sĕ mergemŭ, dragŭ stăpânulŭ meu — îi dice calulŭ — ca gândulŭ, orĭ ca vêntulŭ?“

„Nicĭ ca gândulŭ, nicĭ ca vêntulŭ — îi rĕspunde Codru, — ci numai aşa..... legănându-ne cum se légănă dorulŭ ce mĕ alungă.

Şi s'a dusŭ, boierĭ Dumnévóstrĕ, nicĭ ca gândulŭ nicĭ ca vêntulŭ, ci numai aşa..... legănându-se cum se légănă dorulŭ; şi s'au dusŭ şi nu s'au opritŭ până la curtea smeului, unde era ascunsă fata lui Papură-împĕratŭ.

Fata împĕratului chiar era la vale. Spăla rufele smeului, că, se vede, smeulŭ bagsémă nicĭ slujnică nu-i ţinea.

Codru o vede şi nicĭ una nicĭ două, o prinde de mijlocŭ, o ridică la sine şi straiţa-i casa, drumu-i masa....

Déră calulŭ smeului începe a necheza şi a bate din copite, de cugetai, că se prăpădesce grajdulŭ.

„Cânii mânce din carnea ta şi corbii pórte-ţĭ ciolanele pe hotarĕ — îi dice smeulŭ. Potŭ bé, potŭ mânca şi mai potŭ trage unŭ puiu de somnŭ?“

„Poţĭ bé, poţĭ mânca, ba poţi-te şi spêndara — îi rĕspunde calulŭ, — că pe fata împĕratului nu o mai vedĭ, câtu-i porculŭ cu códă şi códa cu porcŭ, pentru-că — tâlharŭ e fratele meu celŭ mai tênĕrŭ — calŭ verde fără splină cu cincĭ inimĭ.“

Smeulŭ îi dă unŭ sacŭ de nucĭ şi o vică de jarŭ; încălecă apoi şi se porni după Codru. Şi merge calulŭ smeului, cum merge vorba cea rea, şi se întinde drumului, cum întindĭ arculŭ la vênatŭ. Ei! dér când ajungŭ la medŭ de cale, sare de trei orĭ până la norĭ, din norĭ la pămêntŭ, trântesce pe smeu, de totŭ se face prafŭ şi cenuşe. Apoi nechiază fratelui sĕu sĕ-lŭ aştepte.

Şi calulŭ a cunoscutŭ glasulŭ şi l'a aşteptatŭ şi Codru a încălecatŭ pe unulŭ, fata împĕratului pe celalaltŭ.

Şi s'au dusŭ drăguţii mei — sciţĭ cum merge dorŭ cu dorŭ. Totŭ mergeau şi se drăgosteau, şi se opreau şi se pupau şi érĕ se drăgosteau.

Totŭ aşa şi ér aşa până la Papură împĕratulŭ, unde şĭ-au datŭ în palmă şi s'au logoditŭ.

Bucuria lui Papură împĕratulŭ

a

se sĕvêrşi şi binefacerile ei“, disertaţiune de Georgiu **Enescu**, cl. curs. III. 6. „*Frigurĭ de Autorŭ*“, dialogŭ de N. Gane, predatŭ de Nicolau **Cărpinişianŭ** şi Aleman **Galea**, clericĭ curs. III. 7. „*Intre piatra Detunata*“, corŭ de G. Dima, esecutatŭ de corulŭ societăţii. — Oferte marinimóse se primescŭ cu mulţămită şi se vorŭ chita pe cale publică.

Corespondenţa „Gazetei“.

Valea Bârgăului, 1 Decemvre 1888.

O înmormêntare, o lipsă de multŭ simţită la noi ca şi în tótă împrejurimea.

(Urmare şi fine).

— Ḑiua de 30 Noemvre pentru mai tótă inteligenţa din acéstă vale, precum şi pentru toţĭ din poporŭ câţĭ o-au sciut şi cunoscutŭ, a fostŭ o ḑi de adêncă tristeţă şi jale, petrecêndŭ la odichna eternă pe soţia multŭ stimată a amicului nostru d-lŭ preotŭ şi învĕţătorŭ la scóla fundaţională din B.-Prundŭ Pavelŭ Beşa, pe d-na *Victoria Beşa* născ. Harşanŭ. Unŭ soţŭ iubitorŭ şi greu lovitŭ de sórte, 4 copilaşĭ fără pricepere încă, părinţĭ, fraţinĭ, numeroşĭ consângenĭ, pretinĭ şi cunoscuţĭ deplângŭ nemângăiaţĭ pe soţia de modelŭ, mamă conscia de chiemarea sa, fică şi rudă multŭ iubitóre, precum şi amică fără făţărie. O înmormêntare adevĕratŭ pompósă şi demnă de dênsa i-s'a făcutŭ. Optŭ preoţĭ ajutaţĭ de corulŭ improvisatŭ alŭ inteliginţei din Bârgău au sĕvêrşitŭ în biserica din B.-Prundŭ ritualele înmormêntării în presenţa unui auditoriu de sute de ómenĭ fără deosebire de religiune şi naţionalitate, semnŭ destulŭ de învederatŭ despre stima şi iubirea de carĭ se bucura defuncta pe când era încă în viéţă, după carĭ apoi osămintele defunctei s'au transportatŭ şi aşeḑatŭ spre eternă odichnă în cimitirulŭ celŭ vechiu din B.-Prundŭ. Uşóră-i fiă ţĕrîna şi neuitată memoria!

— De multe orĭ şi la diferite ocasiunĭ s'a pututŭ constata trebuinţa neamânată a unui corŭ de cântărĭ regulatŭ, décă nu în fiecare comună din Valea-Bârgăului, ceea ce n'ar strica, ba chiar ar fi de doritŭ, atuncĭ celŭ puţinŭ în comuna centrală B.-Prundŭ. Cine sĕ-lŭ constituéscă, puterĭ s'ar afla de ajunsŭ, numai puţină voinţă şi o leacă de bună înţelegere şi totulŭ s'ar puté isprăvi. Infiinţată odată în comuna B.-Prundŭ o astfelŭ de reuniune de cântărĭ — înţelegŭ din partea întregei inteligenţe din Valea-Bârgăului, pe rêndŭ apoi s'ar putea institui câte unŭ corŭ de plugarĭ, ca la Bănăţenĭ, în fiecare comună din acéstă vale şi nu mai puţinŭ şi în altele din imprejurime, ca de pildă pe Someşŭ şi în jurulŭ Bistriţei. Cu acésta s'ar pune odată capĕtŭ neregularităţilorŭ ce esistă în esecutarea cântărilorŭ bisericescĭ, precum şi bonăirilorŭ asurḑitóre ale celorŭ mai mulţĭ cantorĭ dela sate. Ş'apoi acésta cu atâtŭ mai uşorŭ s'ar puté esecuta, cu câtŭ mai în fiecare comună, afară de preoţĭ luminaţĭ, se află câte 2 şi 3 învĕţătorĭ, ér poporenii în mare parte, şi mai alesŭ toţĭ din generaţia actuală, cunoscĕtorĭ de carte şi scrisóre şi astfelŭ mai uşorŭ de instruatŭ.

Dér ca tóte acestea sĕ se pótă esecuta, s'ar pretinde, şi fără pĕcatŭ, mai multŭ interesŭ obscescŭ din partea preoţilorŭ, învĕţătorilorŭ şi altorŭ cărturarĭ de prin comune. Sĕ sperămŭ, că nu peste multŭ cei ce au urechĭ de auḑitŭ vorŭ auḑi şi vorŭ şi face!

— bârgăuanulŭ. —

Serata musicală a d-lui R. Lassel.

O specie de producţiunĭ musicale puţinŭ cultivate în provincia suntŭ seratele musicale ale Dlui R. Lassel.

Duminecă în 9 Decemvre 5 óre p. m. s'a arangiatŭ a doua serată, a cărei programă era destulŭ de interesantă, esecutătorii destulŭ de cunoscuţĭ publicului, pentru ca sĕ asigure succesulŭ întreprinderei. Publiculŭ streinŭ scie sĕ apreţieze arta, scie sĕ sprijinéscă şi sĕ încurageze pe artiştii sĕi, de aceea s'a şi adunatŭ în numĕrŭ considerabilŭ la acéstă producţiă şi a datŭ prin aplausele sale viuă espresiune bucuriei ce simte vĕḑêndŭ progresulŭ lorŭ şi pe acestŭ terenŭ. E de ajunsŭ, ca unulŭ din ei sĕ apeleze la sprijinulŭ publicului lorŭ şi fără îndoélă acestŭ apelŭ află puternicŭ resunetŭ în cercurile lorŭ. Óre la noi Românii nu s'ar puté totŭ aşa? Sĕ încercămŭ!

Cu plăcere înregistrămŭ întrarea d-lui Lassel în şirulŭ artiştilorŭ concertanţĭ. De multŭ s'a simţitŭ lipsa unui pianistŭ (solo şi acompaniatorŭ) de calitatea lui şi orĭ de câte-orĭ va concerta póte fi sigurŭ de recunoscinţa publicului.

In sonata pentru piano şi violină (C-mol II) de L. v. Beethoven joculŭ sĕu energicŭ — atributulŭ organistului — a fostŭ la loculŭ potrivitŭ; continutulŭ sonatei încă era homogen cu naturelulŭ sĕu, de aceea a şi esecutatŭ dimpreună cu escelentulŭ nostru violinistŭ, d-lŭ M. Krause, cu o technică virtuosă şi cu unŭ esemble perfectŭ greaua şi responsabila partiă a pianului.

D-lŭ Scherg este o bună acvisiţiă pentru astfelŭ de producţii; vocea sa de baritonŭ deşi nu prea voluminósă şi forte, este dulce, simpatică şi mlădiósă. Mai multă technică în emiterea notelorŭ înnalte, o frasare mai corectă a melodiei şi tecstului şi d-lŭ Scherg va fi întotdéuna — ca şi astăḑĭ — sincerŭ aplaudatŭ din partea publicului. Din cântecele de o factură modernă ale lui H. Sommer, cântate de d-sa, i-a succesŭ mai bine „der Kühne.“

Unŭ adevĕratŭ deliciu pentru auḑul omului au fostŭ efectele armonice produse prin combinaţiunea instrumentelorŭ piano, oboe şi cornulŭ de vênatŭ în terzetulŭ de C. Reinecke.

Tema din Adagio cântată de cornulŭ de vênatŭ, deşi nu prea originală, este atâtŭ de melodică, vorbesce inimei atâtŭ de convingĕtorŭ, încâtŭ transpune pe omŭ în alte sfere. Pe lângă d-lŭ Lassel (piano) s'au distinsŭ în modŭ remarcabilŭ membrii orchestrei orăşenescĭ d-lŭ Leben (oboe) şi cu deosebire d-lŭ Thiele (cornulŭ de vênat) prin sunetulŭ dulce alŭ instrumentului seu.

Laudabila misiune, ce şĭ-a luatŭ d-lŭ Lassel asupră-şĭ, ca în astfelŭ de serate pe lângă musica instrumentală clasică şi modernă sĕ dea publicului ocasiune a cunósce şi productele mai nouă şi mai bune pentru corŭ, l'a îndemnatŭ a-şĭ forma unŭ corŭ micŭ dér bine ales, cu multă dragoste pentru causă şi înainte de tóte devotatŭ dirigentului sĕu.

A şi cântatŭ corulŭ cu multă expresiune, nuanţare fină, şi precisă discreţiune tóte patru piesele, cu deosebire însĕ „der Todesengel“ de Reinberger şi „Wanderers Nachtlied“, o composiţiă prea frumósa şi cu multă artă contrapunctică lucrată a distinsului sĕu dirigentŭ.

Gratulămŭ d-lui Lassel la frumosulŭ succesŭ, ce l'a avutŭ, şi ne adresămŭ de nou întrebarea: óre la noi Românii nu s'ar puté totŭ aşa?

Ocasiunĭ avemŭ destule. Sĕ încercămŭ! **N—i.**

Spitalulŭ de ochĭ r. u. din Braşovŭ în anulŭ 1888.

Spitalulŭ de ochĭ r. u. din Braşovŭ în anulŭ acesta nu s'a deschisŭ ca de obiceiu la 1 Maiu ci deja la prima Martiă şi s'a închisŭ la sfĕrşitulŭ lunei lui Octomvre. Numĕrulŭ bolnavilorŭ primiţĭ în acestŭ intervalŭ de 8 lunĭ de ḑile în spitalulŭ susŭ amintitŭ a fostŭ estraordinarŭ de mare, adecă 279, dintre carĭ 141 bărbaţĭ şi 138 femei; afară de aceia 245 de bolnavĭ de ochĭ au fostŭ căutaţĭ ambulatorice.

După naţionalitate bolnavii au fostŭ: 170 maghiarĭ, 77 românĭ, 26 germanĭ şi 1 italianŭ.

S'au vindecatŭ 149, s'au amelioratŭ 103, nevindecaţĭ au rĕmasŭ 22.

Décă atâţĭ bolnavĭ s'au pututŭ nu mai ameliora, causa este, că a fostŭ unŭ numĕrŭ mare (114) ḑe bolnavĭ, carĭ sufereau de trachomă (bólă da ochĭ egyptiacă), pentru a cărei vindecare completă se recere în cele mai multe casurĭ unŭ tratamentŭ, care durézà lunĭ, adeseorĭ anĭ întregĭ.

Intre casurile de trachomă au preponderatŭ casurile uşóre, la care era afectată numai conjuctiva ochiului şi care, décă se observă precauţiunea necesară, se îngrijescŭ bine bolnavii şi se tractézà în modŭ raţionalŭ de medicĭ, suntŭ puţinŭ lipicióse, pe când casurĭ grave de trachomă complicate cu afecţiunĭ ale corneei au obvenitŭ relativŭ fórte rarŭ.

Casurile operative au fostŭ în anulŭ acesta fórte numeróse.

S'au făcutŭ 124 operaţiunĭ la ochiu şi la adnexele lui.

Intru câtŭ privesce casurile de *albéţă (cataracta)* s'au făcutŭ la casurĭ nu de totŭ mature, — în tocmai ca în anul trecutŭ — pentru siguranţă mai mare operaţiunea în 2 timpurĭ: s'a făcutŭ mai întêiu *iridectomia preparatoria* (excisiunea unei părţĭ din membrana iris), împreunată cu maturaţiunea artificială a cataractei (în 40 de casurĭ), ér după 6—8 sĕptĕmânĭ a urmatŭ apoi *extracţiunea cataractei*

Casurĭ de cataracte preparate în modulŭ acesta s'au operatŭ 27. Afară de aceea s'a făcutŭ de 13 orĭ operaţiunea cataractei într'unŭ singurŭ timpŭ, adecă fără sĕ premérgă mai ântêiu iridectomia preparatoria.

In totalŭ s'au făcutŭ prin urmare 40 de operaţiunĭ de cataracte, dintre care 38 au reuşitŭ pe deplinŭ; într'unŭ casŭ au rĕmasŭ resturĭ considerabile de cataracte, ér într'unŭ casŭ resultatulŭ n'a fostŭ satisfăcĕtorŭ.

La indivịḑĭ tinerĭ s'a încercatŭ de 3 orĭ delăturarea cataractei prin discisiunĭ (discissio cataractae per corneam) (de 2 orĭ cu bunŭ resultatŭ, odată fără resultatŭ.)

Discisiunĭ per scleram s'au făcutŭ 3 cu bunŭ resultatŭ.

Celelalte operaţiunĭ se potŭ grupa în modulŭ urmĕtorŭ:

Iridectomia: 1) în casurĭ de *glaucomă*, 1 casŭ amelioratŭ;

2) pentru scopurĭ optice, 5 casurĭ vindecate, 10 ameliorate, 4 nevindecate.

3) în casurĭ de staphylom parţialŭ, 3 casurĭ vindecate.

Mai departe casurĭ de: *iritomie*, 1 vindecatŭ; *pterygium*, 2 vindecate; *symblepharonant*, 1 vindecatŭ; *strabotomii*, 2 vindecate; *enucleatis bulbi*, 3 vindecate; *exenteratio orbitae*, 1 vindecatŭ; *entropium*, 2 vindecate; *ectropiu*, 2 vindecate, şi adecă unŭ casŭ prin operaţiune plastică, celelaltŭ prin „greffe desmique“ i. e. prin transplantarea unei bucăţĭ de piele tăiate în mai multe bucăţĭ mai micĭ dela braţŭ la pleópa ochiului.

Operaţiunĭ mai micĭ, precum excisiunea membranei iris în casurĭ de prolaps cu scalpelŭ, fórfece sĕu termocauterul Paquelin, deschiderea şi sondarea canalului lacrimalŭ, deschiderea camerei anteriore a ochiului pentru eşirea puroiului, tetovarea cornei pentru mascarea petelorŭ diformate etc. s'au făcutŭ adeseorĭ în decursulŭ intervalului de 8 lunĭ.

Spesele totale pentru întreţinerea spitalului au fostŭ de 3261 fl. 85 cr. Taxa pentru întreţinerea şi căutarea bolnavului pe ḑi a fostŭ de 58 cr.

Şi în decursulŭ anului acestuia, administratorulŭ spitalului de infirmĭ D-lŭ Fr. Hellwig s'a distinsŭ prin zelulŭ sĕu pentru întreţinerea bunei ordine şi a curăţeniei prin buna îngrijire pentru hrana bolnavilor şi şĭ-a pus multă ostenélă şi răbdare pentru încassarea taxelorŭ dela bolnavĭ contribuindŭ astfelŭ în modŭ însemnatŭ la ajungerea scopului acestuĭ spitalŭ.

Braşovŭ, în 28 Noemvre 1888.

Dr. Iosifŭ Fabricius,
mediculŭ şefŭ alŭ spitalului de ochĭ r. u.

NECROLOGŬ.

Simionŭ Cotta parochŭ gr. cat. în Bicaşŭ ca soţŭ, Eugenia, Aurelia, Lucreţia, Solomonŭ, Mariţi, Ana, Juliana ca fii, Aurelŭ Urzică preotŭ gr. cat. în Valea Jidanului ca nepotŭ, Ioanŭ Cotta cooperatorŭ parochialŭ gr. cat. în Bicaşŭ, ca cumnatŭ: în numele lorŭ, a numĕroşilorŭ consângenĭ şi afinĭ cu inima înfrântă de durere aducŭ la cunoscinţă, că iubita loru: soţiă, mamă, mătuşă şi cumnată

MARIA COTTA născ. **URZICĂ**

în nóptea de 1 spre 2 Decemvre a. c. la 12 óre după o suferinţă scurtă şĭ-a datŭ nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului în anulŭ alŭ 39-a alŭ etăţei, şi alŭ 15-a a fericitei sale căsĕtorii.

Rĕmăşiţele-i pămêntescĭ se vorŭ aşeḑa spre repausŭ eternŭ Marţĭ în 4 Decemvre a. c. la 11 óre a. m. în cimiterulŭ gr. cat. din Bicaşŭ.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Bicaşiu, la 2 Decemvre 1888.

Necrologŭ. Jalnicii: soţia *Elena;* fii şi ficele *Iónŭ, Charlota, Ludovicŭ, Maria, Elena;* fratele *Avramŭ* cu familia; cumnatulŭ *Iónŭ Macsimilianŭ* cu familia; ginerii *Stefanŭ B. Popoviciu* şi *Iónŭ Săcărénu*; nora *Maria* şi nepoţii *Iónŭ, Maria, Emilŭ, Ludovicŭ, Emilŭ, Salontia, Florica, Sidonia, Victorŭ, Maria, Iónŭ* şi *Elena*.

Comunică cu adâncă durere tuturorŭ amicilorŭ şi cunoscuţilorŭ perderea iubitului lorŭ soţŭ, tată, frate, cumnatŭ, socru şi moşŭ

Georgiu Ciuciu,

paroch gr.-orientalŭ alŭ Haţegului, preşedintele eforiei şcólei grăniţerescĭ, membru activŭ alŭ mai multorŭ corporaţiunĭ — care după unŭ serviciu neobositŭ de 44 anĭ, în urma unui morbŭ scurtŭ dér durerosŭ, şĭ-a datŭ nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânele creatorului astăḑĭ 14 (26) Noemvre la órele 10 a. m. avêndŭ etatea de 72 anĭ, în alŭ 48-lea anŭ alŭ vieţei sale conjugale.

Rĕmăşiţele mortuare ale neuitatului defunctŭ se vor conduce la odichna eternă Joi 17 (29) Noemvre la órele 2 p. m.

Haţegŭ, 26 Noemvre 1888.

Rugaţi-vĕ pentru dênsulŭ!!

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 7 Decemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.05	Vênd.	9.08
Argintŭ românescŭ .	„	9.—	„	9.05
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.64	„	9.66
Lire turcescĭ . . .	„	10.88	„	10.90
Imperialĭ	„	9.88	„	9.90
Galbinĭ	„	5.65	„	5.72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	121.—	„	122.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	100.40
Renta de hârtiă 5%	91.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.50
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104.20
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	800.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	302.30
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77.—
Napoleon-d'orĭ	9.65—
Mărcĭ 100 împ. germane	59.70—
Londra 10 Livres sterlinge	121.75

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

---

fostŭ mare, dér nunta, ce a gătitŭ ginerelui sĕu, a fostŭ şi mai mare.

La nuntă a fostŭ de faţă şi maştera lui Codru, căreia elŭ cu înduioşare i-a ḑisŭ:

„Drăguţa mea de maşteră din voiă ai voitŭ sĕ mĕ nefericescĭ, dér bunulŭ Dumneḑeu întorsu-lea tóte spre bine. Eu te iertŭ, rógă-te sĕ-ţĭ ierte şi elŭ multele nelegiuirĭ, cu care din greu mai îndoşatŭ. Acuma îmĭ eştĭ în mână şi nimenea nu te póte scăpa din ea. Insĕ eu n'oiu fi atâtŭ de fără inimă, pe cum ai fostŭ d-ta; mergĭ şi trăiescĭ în pace. Şi ca sĕ înţelegĭ, că multŭ te-am iubitŭ şi te-am cinstitŭ, îţĭ dau şi d-tale şi fetelorŭ d-tale câte unŭ locŭ deplinŭ, ca sĕ aveţĭ de unde trăi, după ce aţĭ băgatŭ în pămêntŭ pe bunulŭ meu părinte şi i-aţĭ prăpăditŭ averea agonisită cu multă trudă şi multe sudorĭ.“

După mórtea împĕratului, Codru i-a moştenitŭ împĕrăţia şi tóte averile lui, şi a domnitŭ cu înţelepciune şi cu multă bunĕtate, câtŭ stăpânirea lui a rĕmasŭ de poveste.

Şi m'am suitŭ pe-o crêngă verde
Mai mincinosŭ cine n'o crede.

Scrisă de: **Iónŭ Kövary.**

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 24 Noemvrie st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	93.$^1/_2$	94.$^1/_2$
Renta rom. amort. 5% . . .	94.$^1/_2$	94.$^3/_4$
Renta convert. 6% .	96.—	96.$^3/_4$
" " " 5%	96.$^1/_2$	96.$^7/_8$
" " urban 7% . . .	106.$^1/_2$	107.$^1/_4$
" " " 6%	101.—	102.—
" " " 5%	93.$^1/_2$	93.$^7/_8$
Banca naț. a Rom. 500 Lei. .	1035.	1040
Ac. de asig. Dacia-Rom. . . .	235.	.240.
Aurŭ contra bilete de bancă .	—.—	—.—
Bancnote austr. contra aurŭ. .	—	—.—
Aurŭ contra argintŭ sĕu bilete	4.25	4.75

☛ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross**, în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Brașovŭ la *Rêșnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) " " " *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) " " în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) " " la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) " " la *Săcele:* 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêșnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amédĭ
b) " *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) " *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéça.
e) " *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

77

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și sciențifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de 2$^1/_2$ — 3$^1/_2$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între acéștia mulțime de predice pre duminecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scienţifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cui cere.

☛ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☚

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda sĕu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa sĕu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătênului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compozițiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ